

Tid Torsdagen den 11 mars 2021, kl. 17:00-18:05
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Måndagen den 22 mars 2021 §§ 1-6, 9, 15-18, 23-35, 37-85, 87-94, 96-100, 102-103
Anslaget Onsdagen den 25 mars 2021 §§ 1-6, 9, 15-18, 23-35, 37-85, 87-94, 96-100, 102-103
Omedelbart justerade paragrafer
Justerat Torsdagen den 11 mars 2021 §§ 7-8, 10-14, 19-22, 36, 86, 95, 101
Anslaget Måndagen den 15 mars 2021 §§ 7-8, 10-14, 19-22, 36, 86, 95, 101
Joakim Larsson §§ 1-72, 74-103 Jan Valeskog §§ 1-72, 74-103

Kristina Lutz § 73

Ulf Walther § 73

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Joakim Larsson (M), ordföranden §§ 1-72, 74-103
Jan Valeskog (S), vice ordföranden §§ 1-72, 74-103

Kristina Lutz (M)
Hans Breismar (M)
Björn Ljung (L) §§ 1-28, 30-31, 33-103
Cecilia Obermüller (MP)
Fredrik Lindstål (C) §§ 1-38, 40-103
Mikael Valier (KD)
Ulf Walther (S)
Sara Stenudd (V)
Maria Hannäs (V) §§ 1-28, 30-31, 33-103
Peter Wallmark (SD) §§ 1-72, 74-103

Tjänstgörande ersättare:

Arne Genschou (M) § 73 För Joakim Larsson (M)
Emilia Wikström Melin (S) § 73 För Jan Valeskog (S)
André Nilsson (L) §§ 29, 32 För Björn Ljung (L)
Erik Sarfors (C) § 39 För Fredrik Lindstål (C)
Isabelle Ljungberg (S) För Lisa Carlsson (S)
Jonas Santesson (V) §§ 29, 32 För Maria Hannäs (V)
Jerker Söderlind (SD) § 73 För Peter Wallmark (SD)

Ersättare:

Arne Genschou (M) §§ 1-72, 74-103
Linda Jonsson (M)
Mikael Eskman (M)
Ingebrikt Sjövik (M)
André Nilsson (L) §§ 1-28, 30-31, 33-53
Lennart Tonell (MP)
Erik Sarfors (C) §§ 1-38, 40-103
Emilia Wikström Melin (S) §§ 1-72, 74-103
Jonas Santesson (V) §§ 1-28, 30-31, 33-103
Jerker Söderlind (SD) §§ 1-72, 74-103
Mikaela Karlsson (Fi)

Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Tjänstemän:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Anette Scheibe Lorentzi,

nämndsekreterare Rakel Nilsson och Sara Högne,
Torkel Kjellman, borgarrådssekreterarna Nils Annink, Lovisa Lindholm,
Louise Hyltander och Adam Valli Löfgren, personalrepresentant Luis
Lopez §§ 1-18

§ 8

Naturresevat för Hagsätraskogen, Hagsätra,
Dnr 2018-01626-55

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets
förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar för sin del att godkänna
samrådsredogörelsen.
- 2 Stadsbyggnadsnämnden beslutar för sin del att föreslå att
kommunfullmäktige inrättar Hagsätraskogens naturresevat
med det syfte, de föreskrifter och den avgränsning som
framgår av bilaga 2 och 3 till tjänsteutlåtandet, samt att
kommunfullmäktige fastställer skötselplanen i bilaga 4 till
tjänsteutlåtandet som skötselplan för naturresevatet.

Handlingar i ärendet

Gemensamt tjänsteutlåtande från den 17 februari 2021 med
stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och
exploateringskontoret.

Bil § 8

Tjänsteutlåtandet avser inrättande av Hagsätraskogens
naturresevat.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Björn Ljung (L),
Cecilia Obermüller (MP), Fredrik Lindstål (C), Mikael Valier
(KD) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Sara Stenudd
m.fl. (V) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt
följande:
  1. Att i huvudsak tillstyrka förslaget
  2. Att fastslå att stadens intention är att bygga en ekodukt
mellan Älvsjöskogen och Hagsätraskogen
  3. Att därutöver anföra följande:

Det är mycket glädjande att det uppdrag som vi i den rödgrönrosa majoriteten gav 2016 om att upprätta förslag till naturreservat för Östra Älvsjöskogen, nu kallat Hagsåtraskogen, har resulterat i ett förslag till kommunfullmäktige om att inrätta naturreservatet. Området har höga natur-, kultur- och rekreationsvärden och är en viktig del i Stockholms sammanhängande gröna infrastruktur. Därtill är sambandet mellan Hagsåtraskogen och Rågsveds naturreservat, som inrättades föregående mandatperiod mot de borgerliga partiers vilja, ett viktigt regionalt ekologiskt samband.

Möjligheten att koppla samman Hagsätraskogen och Älvsjöskogen med en ekodukt har tidigare diskuterats inom ett uppdrag om möjliga platser för ekodukter i hela staden. Om majoriteten menar allvar med att Stockholm ska vara en socialt hållbar stad kan frågan om en ekodukt inte längre hänskjutas till framtida diskussioner. Vår uppfattning är att staden ska fastslå att intentionen är att bygga en ekodukt mellan naturreservaten, då en koppling över eller under järnvägen är av mycket stor vikt för såväl människor, växter som djur. Därmed kan planerna förankras med Trafikverket och andra intressenter i ett tidigt skede och underlätta byggandet av en ekodukt när utvecklingsplanen för stambanan har tagits fram. En utgångspunkt för stadens del kan därvid vara miljöförvaltningens sammanställning av utvärderingar och utredningar av befintliga eko-/ sociodukters ekologiska, sociala effekter och nytta samt kostnader för uppförandet.

Så länge ingen passage etableras mellan Älvsjöskogen och Hagsåtraskogen kvarstår en barriär mellan två socioekonomiskt olika stadsdelar, och möjligheten för alla boende på ömse sidor om spåren att ta del av hela det fantastiska skogsområdet förblir ytterst begränsade.

Beslutsgång

Ordföranden Joakim Larsson (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), Björn Ljung (L), Cecilia Obermüller (MP), Fredrik Lindstål (C), Mikael Valier (KD) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Sara Stenudd m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Peter Wallmark (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi tillstyrker ett godkännande av redovisning av samråd, med de förändringar som gjorts utifrån synpunkter från bland annat Länsstyrelsen, Trafikverket och närboende, men på ett generellt plan menar Sverigedemokraterna att det är lämpligt att samplanera både naturmark och mark för ny bebyggelse för att säkra såväl bostadsbyggande som områden för rekreation och natur. Vi menar att det är viktigt att plats ges för både bebyggelse och bebyggelsenära naturmark. Utan att här gå in på den exakta utformningen av reservatets gränser, hänvisar vi till en del av Länsstyrelsens synpunkter enligt följande:

”Området är identifierat som ”Primärt bebyggelseläge” vilket definieras som lägen som har potential att utvecklas till täta och sammanhängande miljöer med vissa urbana kvaliteter. I dessa områden ska bland annat centrala funktioner i den lokala grönstrukturen utvecklas och säkerställas för människors hälsa och upplevelser men också för den biologiska mångfalden.”

Vi menar att det i vissa fall kan vara positivt att tillföra ny bebyggelse i direkt anslutning till mer eller mindre orörd naturmark. I planeringskretsar används ibland uttrycket: ”En (bebyggd) kaj mot det gröna”. Detta innebär att ny exploatering med måttlig skala kan uppföras i gränsen mot naturmark, på ett sätt som skapar en tillgänglig och offentlig gräns mot det gröna, med väl utformade entréer till naturområden. Detta kan ibland genomföras genom att en del av den bebyggelsenära naturmarken detaljplaneras för rekreation, lokal odling, lekplatser och utegym och andra bostadsanknutna verksamheter. Det kan stärka den gröna strukturen och skapa trevliga bostadsmiljöer i samspel med naturen.

Synpunkterna från Vårvetets samfällighetsförening går i denna riktning.

”Den delen av skogen ingår, sedan området anlades för mer än 50 år sedan, i ett av föreningens städområde och städas från skräp två gånger om året. Med jämna mellanrum går föreningens representanter även igenom träden och gallrar bort grenar som riskerar att falla. Marken används även av föreningen till badmintonspel, midsommarfester mm.

En lösning som den som ovan diskuterats, kan också vara ett alternativ till olämpliga eller av närboende icke uppskattade förtätningar inne i redan byggda stadsdelar. I korthet innebär detta att den del av ett existerande eller potentiellt naturreservat som ligger närmast befintlig eller tillkommande bebyggelse ej ingår i naturreservatet, utan snarare

detaljplaneras för en mer aktiv naturmarks- och parkanvändning, eventuellt med annan huvudman för förvaltning och skötsel. En sådan lösning kan även vara ekonomiskt positiv, ur skötselperspektiv. Det skulle kunna vara positivt i detta avseende, att justera den östra gränsen av reservatet, mot villabebyggelsen längs Esplundagatan och mot Huddingevägen för att skapa plats för mer aktiv naturanvändning och eventuellt även viss försiktig förtätning med bebyggelse längs Huddingevägen i detta avsnitt. Vi menar att detta bör analyseras mer i detalj innan beslut tas i frågan.

Underrättelse

Kommunstyrelsen ska underrättas om beslutet.